

**PROFESORUL UNIVERSITAR VLADIMIR KANT –
FIGURĂ PROEMINENTĂ ÎN MEDICINA SOCIALĂ ȘI MANAGEMENT
(in memoriam la 90 ani)**

**Alexandru Lavric – directorul Muzeului de Istoria Medicinii și Farmaciei
din Republica Moldova,
Dumitru Tintiuc – dr.hab.șt.med., profesor universitar,
Tudor Grejdianu – dr.hab.șt.med., profesor universitar
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”**

„Concepția științifică străpunsă de matematică este marea putere nu numai în prezent, dar și în viitor, metodele matematice și cibernetice ne permit să săvârșim lucruri mari cu surse modeste”.

Vladimir Kant

Moto: „Înțelepciunea este viața organizată”.

Immanuel Kant

„Nu importă ce face natura din om, ci ceea ce el însuși face din sine”.

Immanuel Kant

„Viața omului numai atunci are preț, când urmărește un ideal”.

Liviu Rebreanu

În anul consacrat academicianului Nicolae Testemițanu – Omul anului 2017 ni se oferă prilejul de a omagia personalitatea unui entuziast și fecund creator de valori materiale și spirituale, consecvent democrat, legat cu toate fibrele ființei sale de poporul din mijlocul căruia a provenit și căruia i s-a dăruit cu pasiune și devotament.

Profesorul Vladimir Kant, atras de marele animator în dezvoltarea științelor și practicii Medicinii Sociale și Managementului Sanitar, academicianul Nicolae Testemițanu își începe activitatea în Ministerul Sănătății, unde se impune prin calitățile sale excepționale, care vor deveni mai târziu pasiuni clocotitoare în personalitatea sa vulcanică.

El este pentru noi o înaltă pildă de slujitor conștiincios și dinamic al procesului de dezvoltare cultural-științifică din Moldova, exemplu rar de dăruire pentru colectivitate, și al înțelegerii că energia și priceperea sa se aduna cu a celorlalți și se exprimă în realizări și fapte.

Profesorul, medic, matematician Vladimir Kant – figură proeminentă în Medicina Socială și Managementul Sanitar autohton, recunoscut peste hotarele republicii datorită remarcabilelor realizări în pedagogie și științe medicale. Părinții: mama Vera, rusoaică, și tatăl Ilie, de origine poloneză,

originar din orașul Chișinău, trecând prin vremuri de restriște, au făcut totul să-i dea fiului carte.

Tânărul Vladimir Kant, având cursuri de contabilitate, de 6 luni, pe care le finisează la Chișinău, în același timp fiind angajat în câmpul muncii. Anii 1947-1952 sunt anii studioși la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău. Având înclinații spre științele exacte, din anii studenției s-a inclus în activitatea investigațiilor științifice. Absolvind Institutul de Medicină cu mențiune, este cooptat în Aparatul Central al Ministerului Sănătății în funcția de inspector superior, direcția cadre.

Când la cârma Ministerului Sănătății (anii 1963-1968) vine marele Om de Stat, savant, cu demnitate națională Nicolae Testemițanu, sistemul de sănătate moldav capătă o turnură cardinală în dezvoltarea cadrelor autohtone în medicina practică, cadrele de conducere și învățământul medical.

Conform Ordinului 213 din 01.12.1965, ministrul Nicolae Testemițanu îl transferă pe șeful secției planificare și finanțe Vladimir Kant în funcția de șef de curs – conferențiar la Facultatea de Instruire Postuniversitară, ca mai apoi, cursul să fie dezvoltat în Catedra Sănătate Publică și Management Sanitar. Reformatul – șef de catedră implementează în activitatea instructiv-didactică o abordare sistemică în instruirea postuniversitară a cadrelor de conducere.

Funcția de șef al Direcției planificare și finanțe a Ministerului Sănătății a fost un imbold pentru a aplica în medicină o direcție științifică nouă, cu genericul „Utilizarea metodelor matematice, cibernetice și de modelare în economia, planificarea și dezvoltarea sistemului de sănătate din republică”.

Profesorul Vladimir Kant în cercetările sale ulterioare depune o muncă de pionierat în domeniul utilizării metodelor economico-matematice și de modelare în planificarea și dezvoltarea sistemului de sănătate din Moldova.

Activitatea științifică multilaterală i-a adus numeroase titluri științifice, printre care acela de expert temporar al OMS, expert în sănătate publică și management, membru al societății internaționale de specialitate, membru al societății internaționale de medicină informatizată și aplicării matematice în planificarea sistemelor de sănătate.

Elaborările didactice și științifice au fost, în mod firesc, completate de cele privind organizarea serviciilor de sănătate publică în Chișinău, Moscova, Mongolia. Drept consecințe, din februarie 1981 și până la sfârșitul vieții (23.03.1987) este numit șef de catedră „Organizarea Ocrotirii Sănătății” pe lângă Institutul Central de Perfecționare a Medicilor din Moscova.

În calitate de cadru didactic, a militat perseverent pentru un învățământ social-igienic în tradiția inovator-științifică și umanistă a cunoscutei școli progresiste de medicină socială și management sanitar. Întreaga activitate a dedicat-o astfel informatizării, aplicării metodelor matematico-cibernetice în planificarea și dirijarea cu sistemul de sănătate întru apărarea și promovarea sănătății populației, cu preponderență celei rurale, unde serviciile sanitare erau insuficiente.

Recunoscut un adevărat lider în activitățile pe care le desfășura, profesorul Vladimir Kant gândea mereu proaspăt și pozitiv, nu se baza pe lauri, accepta și promova schimbările din sistemul de sănătate, reacționând prin elaborarea de noi strategii de dezvoltare atât în știință, cât și în sistemul de conducere. Accepta ideile colegilor și încuraja elaborările noi pe plan didactic și managerial.

Avea capacitatea de a crea o viziune globală, tăria de a o traduce în acțiune și de a mobiliza colectivul pentru a o menține. Avea încredere în oamenii cu care activa, le dădea autoritate și putere, susținându-i întru totul în formarea lor profesională, încurajându-i să devină ei înșiși Mari Lideri.

Una din lucrările cele mai importante ale lui V. Kant, care cuprinde întreg spectrul cercetărilor sale

științifice, o constituie teza de doctor habilitat în medicină **„Fundamentarea și perspectiva satisfacerii necesităților populației rurale în asistența medicală”** (după materialele RSS Moldova, Chișinău, 1967) – opera sa capitală, în care a încercat să integreze într-o concepție unitară cele două poziții complementare – planificarea strategică și analiza cibernetică-matematică.

Profesorul Vladimir Kant a fost o figură proeminentă a perioadei clasicismului dezvoltării medicinei sociale și managementului sanitar autohton. În comun cu marii savanți și oameni de stat Nicolae Testemițanu și Ion Prisăcaru, a contribuit la dezvoltarea modernă a serviciilor medicale din Moldova. Slujește valorile educației, ca fiind cele mai apte instrumente de aspirație socială. Activitatea sa didactică și științifico-aplicativă, plină de „afirmare prin aplicare”, i-au permis să intre în lumea modelelor noastre de mentori în medicina autohtonă.

Marguerite Yourcenar avea dreptate, când afirma că viața aparține mai mult trecutului decât prezentului, căci **„atunci când iubești viața, iubești trecutul, fiindcă acesta este prezentul, așa cum a supraviețuit el în amintirea oamenilor”**. În acest spirit să readucem în oglinda minții, atât a celor care au avut prilejul și, de ce nu, șansa de a fi lucrat sub îndrumarea lor, de a fi colaborat cu ei, de a-i fi cunoscut măcar, cât și a celor care nu i-au cunoscut.

Formați în spiritul școlii naționale de medicină socială și management sanitar, elevii și continuatorii de a doua și a treia generație ai marilor Testemițanu, Kant, Prisăcaru, continuă opera iluștrilor înaintași, abordând cercetări științifice originale, la o scară valorică tradițională medicinei sociale chișinăuiene.

Antinomiile vieții și ale morții ne lasă convingerea că predecesorii noștri, prin opera lor, au reușit „să-și transforme viața în destin”, au reușit să confere activității lor acel aspect cultural care să le permită, într-un sens axiologic, a-și „cuceri moartea” și a-și asigura permanența în valorile instituției și profesiei pe care au slujit-o.

În perioada de activitate de la înființarea medicinei sociale și managementului sanitar ca disciplină independentă, colectivul catedrei, depunând o muncă susținută, continuă căile trasate de iluștrii savanți, pedagogi, care au fost și adevărați „*Jules Verne*” ai organizării asistenței medicale moderne.

În încheiere ținem să arătăm că menirea tuturor este de a ne cunoaște propriile forțe, de a le folosi cu încredere și de a fi mândri de realizările noastre, în care dialogul generațiilor este permanent.